

Beste lezers,

Graag willen wij een vooruitblik geven op ons nieuwe seizoen 2019 Stadsgidsen Zoetermeer. Het is bijna weer zo ver. Het nieuwe seizoen van de Stadsgidsen Zoetermeer gaat in april beginnen. Op 17 april starten we met een nieuwe fietstocht door de wijk Meerzicht en het Westerpark. Deze tocht belooft u een mix te laten zien van historie, architectuur en natuurschoon. Het Westerpark staat bekend als een van de mooiste parken van Nederland. Ook de andere parken in Zoetermeer komen aan bod; in april met de Parkentocht. Natuurlijk gaan we ook veel wandelen in 2019. In april staan de Zegwaartse geschiedenis en de "verdwenen winkels" in de Dorpsstraat centraal. Begin mei besteden we veel aandacht aan Zoetermeer in de Tweede Wereldoorlog. De koets- en boottochten beginnen in mei, als de temperatuur iets hoger is. Bent u geïnteresseerd? Meld u dan snel aan. Onze ervaring is dat de koets- en vaartochten zeer goed bezocht worden.

We hebben dit jaar, behalve in de Dorpsstraat, ook mooie wandeltochten uitgezet in het Stadshart en de Stationsstraat. Wij beloven u veel nieuwe wetenswaardigheden.

Na het succes van vorig jaar gaan we door met de wijkwandeltochten, onder meer in Segwaart, Rokkeveen en de Leyens. Erg interessant als u in een van deze wijken woont.

Tot slot willen wij u wijzen op twee nieuwe fietstochten:

- De Nieuwe Driemanspoldertocht op 21 september. De gids toont u en vertelt u alles over dit nieuwe waterwin-, maar ook recreatiegebied in wording.
- De Jan Dekkerfietsroute op 26 juni. Jan Dekker is jarenlang gemeenteopzichter en -architect geweest in Zoetermeer en dat heeft duidelijk zijn sporen achtergelaten. Samen met de gids ontdekt u de mooiste "Jan Dekkertjes".

Er staan nog veel meer mooie dingen op stapel dit jaar. Werp een blik op het programma dat in de Nieuwsbrief van februari stond. Zit er iets bij, noteer de datum, of nog beter: meld u vast aan.

o-o-o-o-o

Koetsen

Het gebruik van koetsen was in vroeger tijden een normale zaak. Ze werden gebruikt voor het vervoer en voor de handel. Ze waren er in verschillende vormen en maten. Het particuliere gebruik was meer voor de elite. De knecht mocht de paarden menen en verzorgen, de koets schoonmaken en onderhouden. Vaak voor een grijpstuiver.

De bekendste koets in Nederland is ongetwijfeld de Gouden Koets waarmee Koning Willem Alexander op de derde dinsdag van september van paleis Noordeinde naar het Binnenhof rijdt om het parlementaire jaar te openen. Deze koets was in 1898 een geschenk van de gemeente Amsterdam aan koningin Wilhelmina en is thans in restauratie. Nu maakt de koning voor de rit naar het Binnenhof tijdelijk gebruik van de glazen koets die gelijkwaardig aan de gouden koets is. Vóór de komst van de auto maakten de mensen die het zich financieel konden veroorloven, gebruik van koetsen om zich te verplaatsen. Ook in kleine dorpen zoals Zoetermeer en

Zegwaart. Bekend is de kerkbrik waarmee men naar de kerk ging. Deze koets werd dan bij een uitspanning geparkeerd tot de mensen weer huiswaarts gingen. Dit gebeurde ook met treinreizigers die hun paard en koets kwijt konden in de uitspanning annex koffiehuis van Sterrenberg bij het station dat nu Oost heet. We kennen ook de postkoets die naar en door beide genoemde dorpen reed en hier de post bracht, maar ook passagiers vervoerde. Volgens de overlevering was er halverwege de Schinkelweg een wisselplaats waar verse paarden voor de koets kwamen. Was het te donker om verder te reizen, dan overnachtten de reizigers in een van de herbergen zoals De Gouden Leeuw, de Jonge Prins of het Hof van Holland. Een bekend vervoermiddel is de Jan Plezier, die thans nog voor uitstapjes wordt gebruikt.

Tegenwoordig is het gebruik van een koets ver teruggelopen, maar is trouwen per koets weer populair. Om het helemaal apart te maken gaan de genodigden ook in koetsen zodat het een fraaie stoet wordt. Een grote volgkoets voor tien of achttien personen kan ook nog. Zo slaat de nostalgie toe en wanen we ons in vroeger tijden.

Zoals de auto nu regelmatig de krant haalt, deed de koets dat ook.

De Leeuwarder Courant van 11 oktober 1912 schrijft bijvoorbeeld over *een vergeetachtigen koetsier die met zijn mijnheer mensen van den trein te Zoetermeer—Zegwaart had gehaald en ze even thuis zou brengen om dan met mijnheer nog naar Benthuizen te gaan. Thuis gekomen, stappen allen uit, het portier wordt dichtgeslagen en de koetsier rijdt weg naar Benthuizen. Onderweg maakt hij enkele opmerkingen tot zijn passagier, o. a. over een auto die te dicht langs 't rijtuig voorby snort, maar krijgt geen antwoord. Even later 't zelfde bij een andere gebeurtenis. Totdat... het rijtuig aangeropen wordt door iemand, die mijnheer moet spreken. De koetsier houdt stil, mijnheer stapt uit... pardon, hij stapt niet uit, want hij zit er niet in! Hó, zegt de koetsier, waar is mijnheer? Och, dien heb ik vergeten! Terug om hem te halen. Wat toch was het geval geweest? Toen de gasten thuis uitgestapt waren, was ook mijnheer het rijtuig uitgegaan, had het portier dicht geklapt en de koetsier was op dit geluid afgaande, ouder gewoonte, weggereden om onderweg tot de ontdekking te komen, dat hij iets vergeten had.*

Vertrek bij restaurant de Sniep

Gilde stadsgidsen Zoetermeer maakt bij hun koetstochten zoals de Pionierstocht en de Wilsveentocht gebruik van koetsen van Stalhouderij Hanemaaijer aan de Voorweg. Bij mooi weer is het een open koets en bij slecht weer gaat het dekzeil erover. Dan nog kunnen de passagiers naar buiten kijken en van de tocht genieten. Op 15 mei gaat de eerste koetstocht van dit jaar richting Wilsveen, waarbij we ook nog een rondje door het oude dorp maken. De totale duur is ten minste anderhalf uur. Na afloop staat de koffie klaar bij de stalhouderij en kunt u paarden en koetsen bezichtigen. Heeft u zin om hierbij te zijn, dan kunt u zich nu al inschrijven. Hoe u dat doet, staat verderop in de nieuwsbrief.

Frans v.d. Leeuw

o-o-o-o-o

Stadsgids in Zoetermeer, ook iets voor jou?

Het team Stadsgidsen Zoetermeer zoekt uitbreiding met een of meerdere nieuwe gidsen.

Wij organiseren jaarlijks ca. 50 wandel-, fiets-, koets- en vaartochten in Zoetermeer en directe omgeving. Wij laten mensen kennismaken met de oude en recente historie van Zoetermeer.

Je begint als aspirant-gids en wordt (indien nodig) goed ingewerkt door een van onze senior stadsgidsen. Goede kennis van de Nederlandse taal en niet bang zijn om groepen toe te spreken zijn wel belangrijk.

Wil je graag samenwerken in een klein teamverband en je verdiepen in de Zoetermeerse geschiedenis, neem dan contact met ons op.

Lijkt het je interessant om mensen mee te nemen ook terug in de tijd, reageer dan via stadsgidsenzoetermeer@gmail.com of bel 06-53395264 of 06-53103860

Het startpunt van elke wandeling of fietstocht van Gilde Stadsgidsen Zoetermeer wordt aangegeven in het Streekblad, de Postiljon en op de website 'vrijwilligerscentralezoetermeer.nl'. Voor aanmelding van een van de tochten zie onderstaand e-mailadres. De kosten per wandeling of fietstocht bedragen € 5,00 per persoon en dienen bij de gids te worden betaald. De kosten van de koetstocht bedragen € 15,00 per persoon, incl. een lekker kopje koffie of thee na afloop. De koetstocht Pioniersroute begint en eindigt bij Hotel-Restaurant De Sniep, Broekwegschouw 211, 2717 LC Zoetermeer. De koetstocht Wilsveenroute begint en eindigt bij stalhouderij Hanemaaijer, Voorweg 172, 2716 NK te Zoetermeer. De vaartocht door de Weipoort bedragen ook € 15,00 per persoon, incl. een lekker kopje koffie of thee na afloop. De vaartocht begint en eindigt bij de kaasboerderij Van Veen, Weipoortseweg 72a, 2381 NG Zoeterwoude – Weipoort. Na aanmelding ontvangt u twee dagen vóór de tocht bericht over het wel/niet doorgaan van de koets- of vaartocht, dit is namelijk afhankelijk van het totaal aantal deelnemers en het weer. Alle tochten starten met een korte introductie door de Stadsgids. De kosten van zowel de koets- en vaartocht kunt u overmaken op bankrekeningnummer NL40INGB0009131656 van de Stg. Vrijwilligerscentrale Zoetermeer – Stadsgidsen onder vermelding van de tocht. Voor deelname aan een van bovenstaande tochten kunt u zich aanmelden door een e-mail te sturen naar stadsgidsenzoetermeer@gmail.com of telefonisch met ons contact op te nemen, telefoonnummers 06-53103860 of 06-53395264. Tochten voor groepen zijn op aanvraag mogelijk; informatie en aanvraag eveneens via bovenstaand e-mailadres of telefoonnummers.

Als u de nieuwsbrief niet meer wenst te ontvangen of uw e-mailadres wijzigt, dan kunt u dit opgeven aan: f.n.leeuw@ziggo.nl